INTERNET STIFTELSEN

2023-04-26

Utbildningsdepartementet

U2022/03951

Internetstiftelsens remissvar på Statens skolverks förslag till nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet 2023–2027

Internetstiftelsen har genom remiss beretts tillfälle att yttra sig över Statens skolverks förslag till nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet 2023–2027.

Om Internetstiftelsen

Internetstiftelsen är en oberoende, affärsdriven och allmännyttig organisation. Vi verkar för ett internet som bidrar positivt till människan och samhället.

Vi är en stiftelse och vår urkund slår fast att vi ska säkerställa en stark och säker infrastruktur för internet som tillgodoser dagens och framtidens behov i Sverige samt främja forskning, utbildning och undervisning med inriktning på internet. Vi ansvarar för internets svenska toppdomän .se och sköter även drift och administration av toppdomänen .nu. Intäkterna från affärsverksamheten finansierar en rad satsningar i syfte att möjliggöra att människor kan nyttja internet på bästa sätt och att ge kunskap om internetanvändningen i Sverige samt digitaliseringens påverkan på samhället. Vi tillhandahåller evenemang och utbildningsinsatser som gör det enklare att förstå och använda internets tjänster och som bidrar till ökad kompetens och fler möten som främjar internetinnovation. Internetstiftelsens största satsning, som finansierats med intäkter från domännamnsverksamheten, har varit att ta ansvar för att finansiera, etablera och utveckla en identitets- och behörighetsfederation för skol- samt vård- och omsorgssektorn. Vi har prioriterat detta då det saknats en fungerande marknad liksom insatser från samhällsaktörer, trots att det är en viktig kugge i den mjuka infrastrukturen.

Sammanfattning

Internetstiftelsen **tillstyrker** Statens skolverks förslag till nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet 2023–2027 i sin helhet. Internetstiftelsen noterar samtidigt att Skolverket måste ta ett stort ansvar för en framåtlutad realisering av strategin, då strategin som den är formulerad lämnar ett stort tolkningsutrymme avseende ambitionsnivå.

Strategin är en viktig del i skolväsendets demokratiuppdrag att ge alla elever möjlighet att utveckla den digitala kompetens som behövs för att vara en aktiv

samhällsmedborgare och bygga ett hållbart och demokratiskt samhälle. Digital teknik är en naturlig del av barns och elevers vardag och skolväsendet måste säkerställa att det är en del av deras verklighet.

Även om Internetstiftelsen tillstyrker strategin har vi en tydlig önskan att strategin ytterligare pekar på digital mjuk infrastruktur som en förutsättning för en lyckad digitalisering. En digital mjuk infrastruktur omfattar till exempel regelverk, överenskommelser och standarder för hur information ska utbytas mellan system och tjänster. Ett exempel är SS 12000 som kom till för att det saknades en standard som säkerställer att olika system kan fungera tillsammans och som beskriver ett enhetligt språk för kommunikation mellan systemen, utan att peka på systemspecifika tolkningar eller lösningar. Ett annat exempel är Internetstiftelsens identitets- och behörighetsfederation som utvecklades för att det saknades ett strukturerat och federerat inloggningsförfarande som även skyddar den personliga integriteten hos framför allt skolans elever. Skolfederation är en grundläggande mjuk infrastruktur som driver ett ekosystem av samverkande tekniska system och infrastrukturer. Vi vill därför också peka på vikten av att digital mjuk infrastruktur samordnas, vilket till exempel kan ske genom att Skolverket får uppdrag, medel och mandat. Skolans digitala mjuka infrastruktur har beröringspunkter med offentlig och privat sektors digitalisering och det är en ytterligare anledning att stärka samordningen - så att insatser sammantaget gagnar Sveriges digitala utveckling.

Några allmänna kommentarer på strategin lämnas nedan.

Allmänna kommentarer

Det är positivt att strategin förtydligar att den digitala kompetensen hos undervisande personal samt rektorer och huvudmäns förmåga att leda digitalt utvecklingsarbete är fortsatt prioriterade. Internetstiftelsen instämmer också i att utveckling av en nationell infrastruktur för skolväsendet behöver ske i samverkan och med hjälp av standardisering.

När det gäller ***övergripande mål 1,*** har Internetstiftelsen följande generella kommentarer.

Internetstiftelsen ser det som positivt att det övergripande målet för den digitala strategin är att alla elever ska utveckla digital kompetens. Det är centralt att detta lyfts eftersom skolan har ett kompensatoriskt uppdrag; att alla barn ska få möjlighet att kunna reflektera och förstå sin vardag och verklighet i en digital kontext. Att få reflektera kring samtiden och digitaliseringens roll i det samhälle vi lever i är en kritisk förmåga för att rusta aktiva samhällsmedborgare. Det är viktigt för att stärka och skapa förutsättningar för ett livslångt lärande.

Delmålen om att alla barn och elever utvecklar förmågan att använda digitala lärresurser och får en grundläggande förståelse för hur de fungerar (delmål 2) samt att

fler barn och elever utvecklar ett intresse för digital teknik oberoende av könstillhörighet och bakgrund (delmål 4) är centrala delmål i skolans arbete med att alla elever ska få en gedigen digital kompetens.

Internetstiftelsen ser det som en styrka i strategin att barn och elever, bland annat utifrån ålder eller behov, ska ges möjlighet att utveckla sin digitala kompetens samt använda digitala lärresurser för undervisning och lärande. Att utveckla en digital kompetens samt få tillgång till digitala lärresurser är viktigt för likvärdigheten i utbildningen och för att skapa förutsättningar för lärande för elever med olika förutsättningar. Men för att alla elever ska kunna använda digitaliseringens möjligheter krävs att skolväsendet arbetar med att utveckla alla elevers digitala kompetens, då det ger alla elever möjligheter att utvecklas till sin fulla potential. Att utveckla sin digitala kompetens och använda digitala lärresurser kan förutom att bland annat öka likvärdigheten i utbildningen och förbättra kompetensförsörjningen på arbetsmarknaden. även öka intresset och väcka barn och elevers nyfikenhet och vilja att själva vara delaktiga i att påverka skapandet och utvecklande av de digitala verktygen.

Internetstiftelsen är positiv till skolan ska arbeta för att elever få möjligheter att lära sig vara aktiva och respektfulla i digitala miljöer (delmål 3). Att lära sig värdera och hantera källor såväl som att vara respektfull mot andra är en förutsättning för att kunna bli en trygg, medveten användare av digital teknik.

Internetstiftelsen vill i sammanhanget poängtera, särskilt när det gäller de yngsta barnen, att utveckla och få digital kompetens inte kan eller ska likställas med skärmtid. Det finns många olika sätt att närma sig och skapa intresse för digital teknik, bearbeta sin verklighet och få förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhället som inte innebär skärmtid. Ett sätt är att arbeta med datalogiskt tänkande och under pedagogisk ledning i leken få möjligheter att bearbeta och öka förståelsen för digitalisering och de digitala verktyg som barn möter i vardagen.

När det gäller ***övergripande mål 2*** har Internetstiftelsen följande generella kommentarer.

Internetstiftelsen är positiv till att förskollärare, lärare och övrig pedagogisk personal använder digitala lärresurser för att utveckla undervisningen och stimulera alla barns och elevers lärande och utveckling (delmål 5). Det ställer dock krav på digital kompetens hos pedagogisk personal och även skolbibliotekarier och en förståelse för de möjligheter och utmaningar som digitala lärresurser medför för lärande.

Att digitala lärresurser och administrativa system är ändamålsenliga, säkra och bygger på gemensamma standarder och rekommendationer (delmål 7) anser Internetstiftelsen vara av vikt och vill även poängtera vikten av att de är långsiktigt hållbara.

Avslutning

Sammanfattningsvis är Internetstiftelsen positiv till den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet 2023–2027 och anser att den bör antas i sin helhet.

Ärendet har beretts av Project Manager Kristina Alexandersson, Federation Marketing Manager Åsa Jernberg, Vice President Federated Services Anna Kelly samt bolagsjuristen Clara Ludvigsson.

För Internetstiftelsen

Carl Piva, VD